

А К Т

лісопатологічного обстеження лісових насаджень
ДП «Коростенський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс»
на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2026
рік

19.12.2025 року

м. Коростень

На звернення ДП «Коростенський лісгосп АПК» лист № 645 від 11.12.2025 року згідно п.п. 3, 4, 5, 6, 27 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою КМУ №555 від 27.07.1995, нами: спеціалістів державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») провідного інженера-лісопатолога Віталія РИЖУКА, головного лісничого ДП «Коростенський лісгосп АПК» Анатолія ПОЛІЩУКА, лісничого Горщиківського лісництва Михайла ЗІНОВЧУКА, лісничого Коростенського лісництва Юрія ЗІНОВЧУКА, лісничого Ушомирського лісництва Віталія ЯРОШОВА, лісничого Меленівського лісництва Сергія ТЕЛЕУСА в період з 15 по 19 грудня 2025 року було проведено лісопатологічне обстеження насаджень ДП «Коростенський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2026 рік.

Таксаційний опис ділянок, що пропонується для заходів з поліпшення санітарного стану лісів по ДП «Коростенський лісгосп АПК» наведені нижче за показниками базового лісовпорядкування 2024 року.

Результати обстеження:

У таблиці 1 наведено перелік ділянок соснових насаджень, всихання яких відбулось внаслідок пошкодження **стовбуровими шкідниками**.

Таблиця 1

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа що потребує ВСП	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, кубічних метрів на 1 гектар	
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, кубічних метрів на 1 гектар				
Коростенське лісництво															
23	47	0.7			8С31БП1ВЛЧ+ДЗ	75	0.70	2	23	30	290	3	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15	
24	15	1.9			9С31ДЗ+БП	75	0.60	1	24	30	290	3	великий та малий соснові лубоїди	10	
24	18	1.0			10С3+ДЗ	70	0.60	1	24	28	310	3	великий та малий соснові лубоїди	15	

24	23	1.6			9С31ДЗ+ВЛЧ+БП+ОС	75	0.70	2	23	28	330	3	великий та малий соснові лубоїди	15
27	15	9.4			10С3+БП+ВЛЧ+ДЗ	75	0.70	2	23	28	340	4	великий та малий соснові лубоїди	15
27	25	2.7			10С3+БП	70	0.70	1	23	26	350	4	великий та малий соснові лубоїди	15
27	39	10.5			10С3+БП	75	0.60	2	23	28	300	4	великий та малий соснові лубоїди	10
27	41	1.0			7С3(80)3С3(60)+БП	80	0.70	2	23	32	320	4	великий та малий соснові лубоїди	15
40	13	2.9			8С3(65)2С3(45)+БП	65	0.60	1	22	26	260	4	великий та малий соснові лубоїди	15
41	14	15.9			10С3+БП+ВЛЧ+ДЗ	65	0.70	1	22	26	345	4	великий та малий соснові лубоїди	15
47	13	2.3			9С31БП+ОС+ДЗ	65	0.70	1	23	28	330	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
47	37	5.9			10С3+БП	57	0.80	1А	24	26	420	4	великий та малий соснові лубоїди	10
48	23	8.6			10С3+БП	80	0.60	2	23	28	300	4	великий та малий соснові лубоїди	10
54	45	1.7			10С3+БП	63	0.70	1	23	26	345	4	великий та малий соснові лубоїди	15
54	46	3.0			10С3+БП	66	0.60	1	23	26	300	4	великий та малий соснові лубоїди	10
54	48	4.6			10С3+БП	70	0.60	1	23	28	290	4	великий та малий соснові лубоїди	15
Разом		73.7												
Разом ВСР				73.7										
Горщиківське лісництво														
14	4	0.6			9С31БП	61	0.60	1	21	28	240	3	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
14	36	3.5			9С31БП+ОС	51	0.80	1	20	26	300	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
17	29	3.4			10С3+БП	60	0.80	1	23	26	390	4	великий та малий соснові лубоїди	15
19	16	3.6			10С3	65	0.60	2	21	26	270	4	великий та малий соснові лубоїди	15
24	61	1.9			10С3+БП	70	0.60	2	22	30	270	3	великий та малий соснові лубоїди	15
25	1	7.9			9С31БП+ВЛЧ	75	0.60	2	22	30	250	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
27	4	3.5			8С3(75)2С3(50)+БП	75	0.60	2	22	30	260	4	великий та малий соснові лубоїди	15
28	6	3.3			10С3+БП	57	0.60	1	20	24	240	4	великий та малий соснові лубоїди	10
28	22	5.2			10С3+ДЗ+БП	66	0.65	2	21	26	280	4	великий та малий соснові лубоїди	10
28	29	5.0			10С3+ДЗ	70	0.60	2	22	30	270	4	великий та малий соснові лубоїди	15
28	38	5.0			10С3	75	0.60	2	22	28	270	4	великий та малий соснові лубоїди	10
34	15	2.6			8С32БП	60	0.65	1	21	26	260	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
41	2	9.6			8С32БП+ДЗ	70	0.50	1	25	30	230	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
43	5	9.4			8С31ОС1БП+ДЗ	70	0.60	1	25	30	300	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, несправжній трутовик	15
43	26	4.3			10С3+БП+ДЗ	75	0.60	1	24	32	310	4	великий та малий соснові лубоїди	15
44	39	1.5			7С32БП1ВЛЧ+ОС	65	0.60	1	23	30	250	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, несправжній трутовик	15
46	7	1.9			10С3+АКБ+БП	75	0.60	1	24	28	310	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
48	6	3.5			9С31БП+ОС+ДЗ	75	0.50	1	24	30	240	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
Разом		75.7												
Разом ВСР				75.7										
Ушомирське лісництво														
18	5	16.6			10С3+БП	70	0.70	1	24	32	360	2	великий та малий соснові лубоїди	10
18	14	25.2	(1)	24.8	10С3+БП	70	0.70	1	25	32	380	2	великий та малий соснові лубоїди	10

24	24	5.7			10СЗ	90	0.60	2	24	32	310	3	великий та малий соснові лубоїди	10
24	34	1.9			10СЗ	65	0.65	1	24	32	330	3	великий та малий соснові лубоїди	10
24	36	3.7			10СЗ	70	0.60	1	23	32	290	3	великий та малий соснові лубоїди	10
24	39	3.3			10СЗ	75	0.60	2	23	32	290	3	великий та малий соснові лубоїди	10
24	42	10.5			10СЗ+БП	60	0.60	1	22	26	270	4	великий та малий соснові лубоїди	10
26	45	2.2			8СЗ2БП	60	0.60	1	21	26	230	3	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	10
26	48	2.8			8СЗ2БП	75	0.60	2	23	32	250	3	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	10
28	1	3.3			10СЗ	70	0.55	1	24	32	280	3	великий та малий соснові лубоїди	10
28	3	2.3			10СЗ+ДЗ+БП	70	0.55	1	23	36	270	3	великий та малий соснові лубоїди	10
28	4	6.6			10СЗ	66	0.55	2	21	26	240	3	великий та малий соснові лубоїди	10
29	44	3.4	(1)	3.3	10СЗ+БП+ДЗ	75	0.60	1	24	32	310	3	великий та малий соснові лубоїди	15
29	45	0.7			10СЗ	80	0.60	2	24	32	310	3	великий та малий соснові лубоїди	15
29	64	4.0			10СЗ	75	0.65	2	23	28	330	2	великий та малий соснові лубоїди	10
33	22	1.3			10СЗ+ДЗ	80	0.65	2	23	32	320	4	великий та малий соснові лубоїди	15
41	3	2.2			10СЗ+ДЗ+БП	95	0.65	2	24	36	330	3	великий та малий соснові лубоїди	15
42	2	6.2			10СЗ+ДЗ+БП	95	0.65	2	23	32	320	3	великий та малий соснові лубоїди	15
53	29	0.8			9СЗ1БП	80	0.50	2	22	36	210	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
Разом		102.7		28.1										
Разом ВСР				102.2										
Меленівське лісництво														
5	21	3.3			10СЗ+ДЗ	60	0.65	1А	24	28	340	4	великий та малий соснові лубоїди	15
12	1	10.2			10СЗ(61)+БП+СЗ(43)	61	0.55	1	22	26	260	3	великий та малий соснові лубоїди	10
15	1	3.6			8СЗ(76)2СЗ(51)+БП	76	0.55	1	24	30	270	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
19	24	2.4			9СЗ1БП	60	0.60	1	22	26	250	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
31	18	2.1			9СЗ1БП	75	0.50	1	24	30	240	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	10
34	25	2.2			10СЗ+БП	75	0.60	2	23	28	295	4	великий та малий соснові лубоїди	15
35	31	2.5			9СЗ1БП	55	0.65	1А	22	24	270	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	20
35	36	1.0			8СЗ2БП	49	0.65	1А	21	24	250	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
37	54	3.5			10СЗ+БП+ВЛЧ	70	0.65	1	23	28	320	4	великий та малий соснові лубоїди	10
40	35	1.3			10СЗ+БП	75	0.60	2	23	28	290	4	великий та малий соснові лубоїди	15
40	48	5.6			9СЗ1БП+ВЛЧ	67	0.80	1	24	26	370	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
42	10	3.8			5СЗ5БП	55	0.60	1	21	24	188	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
51	11	4.1			8СЗ2БП	55	0.65	1	21	24	240	2	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	10
57	79	2.6			9СЗ1БП	70	0.70	2	22	26	300	3	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	10
57	81	1.1			10СЗ+ДЗ	70	0.70	1	23	26	350	3	великий та малий соснові лубоїди	15
59	22	5.5			8СЗ2БП	55	0.70	1	21	24	260	3	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
60	9	2.2			9СЗ1БП	40	0.60	2	14	20	140	2	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
62	20	0.9			9СЗ1БП	54	0.70	1	20	24	265	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
62	32	4.3			9СЗ1БП	54	0.70	1	20	24	265	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
63	19	3.8			10СЗ+БП	65	0.75	2	21	24	320	4	великий та малий соснові лубоїди	15

63	22	0.3			10СЗ+БП	70	0.70	2	21	26	300	3	великий та малий соснові лубоїди	15
63	23	1.5			10СЗ+БП	70	0.70	2	21	26	300	4	великий та малий соснові лубоїди	15
63	39	8.6			10СЗ+БП	65	0.65	1	22	26	310	4	великий та малий соснові лубоїди	10
63	53	1.4			10СЗ	70	0.65	1	23	28	320	4	великий та малий соснові лубоїди	10
Разом		77.8												
Разом ВСР				77.8										
Всього		329.9		28.1										
Всього ВСР				329.4										

При обстеженні вищевказаних насаджень виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). В нижній частині стовбурів сосон та в районі товстої кори, де відбувається її відшарування, наявні звивисті повздовжні маточні та личинкові ходи великого соснового лубоїда (*Tomicus piniperda*). Також на повалених деревах в верхній частині стовбура в районі тонкої кори виявлено поперечні дугоподібні ходи малого соснового лубоїда (*Tomicus minor*). Під проекціями крон на підстилці знайдено від 6 до 10 шт/м² свіжих пошкоджених пагонів, що свідчить про висока чисельність популяції даних шкідників. Ознаки пошкодження синьою сосною златкою (*Phaenops cyanea*) виявлені в районі перехідної кори в помірній кількості у вигляді звивистих, мілких і плескуватих ходів, які зачіпають заболонь.

У дерев берези повислої (*Betula pendula* Roth.), яка є в складі насаджень спостерігається всихання окремих гілок і суховерхість, що часто поширюється на всю крону та призводить до всихання дерева, викликане ураженням бактеріальною водянюкою. Крім того виявлені такі поширені для берези патології, як ураження стовбурів березовою губкою (*Fomitopsis betulina*), які викликають деструктивну ядрово-заболонну гниль та спражнім трутовиком (*Fomes fomentarius*), що спричиняє розвиток білої мармурової ядрово-заболонної гнилі. Повнота насаджень в межах обстежених ділянок нерівномірна.

У таблиці 2 наведено перелік ділянок соснових насаджень, всихання яких відбулось внаслідок ураження **кореневою губкою**.

Таблиця 2

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа що потребує ВСР	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захищеності	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, кубічних метрів на 1 гектар
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, кубічних метрів на 1 гектар			
Коростенське лісництво														
18	29	1.6			10СЗК+БП	72	0.70	2	22	24	330	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	15
39	28	6.4			10СЗК+БП	60	0.60	1	22	24	280	4	коренева губка, великий та	15

													малий соснові лубоїди	
54	51	2.2			9СЗК1БП	70	0.60	1	24	28	290	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
Разом		10.2												
Разом ВСР				10.2										
Горщиківське лісництво														
27	9	3.9			10СЗК+БП	60	0.60	1	21	26	260	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	15
43	4	13.5			9СЗК1БП	50	0.80	1А	23	24	375	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди, березова губка	15
Разом		17.4												
Разом ВСР				17.4										
Меленівське лісництво														
37	43	2.0			10СЗК	60	0.70	1	23	26	340	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	20
37	63	1.8			10СЗК+БП+ВЛЧ	70	0.60	1	23	30	300	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	15
42	7	3.0	(1)	1.0	10СЗК	72	0.65	2	21	26	285	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	15
Разом		6.8		1.0										
Разом ВСР				4.8										
Всього		34.4		1.0										
Всього ВСР				32.4										

Обстежені насадження є осередками кореневої губки (*Heterobasidion annosum*). Виявлено, що спостерігається дифузний характер всихання слабкого ступеню. Характерною візуальною ознакою є наявність поодиноких вітровальних та дерев з помітним нахилом від вертикальної осі внаслідок ураження грибом кореневої системи і з утворенням корозійно-деструктивного типу гнилі (строката ситова). Зовнішні ознаки ураження, де активно проходить розвиток КГ проявляються в зменшенні річного приросту, ажурності крон, укороченні хвої, хвоя втрачає блиск, набуває блідозелений відтінок, пізніше жовтіє та легко осипається. Також практично одночасно насадження заселені великим та малим сосновими лубоїдами, синьою сосною златкою.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням дерев стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів.

Повнота насаджень в межах обстежених ділянок нерівномірна.

Висновок:

Для покращення лісопатологічного та санітарного стану насаджень ДП «Коростенський лісгосп АПК», комісія рекомендує провести захід з поліпшення санітарного стану лісів - вибірково санітарну рубку (ВСР) з інтенсивністю (окомірно) 10-20 м³/га у вищезазначених насадженнях на площі **361,8 гектарів**.

Рекомендації:

Рекомендовані ВСР провести у 2026 році згідно пунктів 2,5,6,7,9,10,13,14,16,19,23,26 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

Лісокористувачу підприємства створити посилений моніторинг за станом лісових насаджень.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

Осередків карантинних, а також хвоє- та листогризух шкідників, та хвороб дерев не виявлено. Рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні не виявлено.

Примітка: на момент обстеження насаджень відводи не були проведені.

Підписи комісії:

	Віталій РИЖУК
	Анатолій ПОЛІЩУК
	Віталій ЯРОШОВ
	Михайло ЗІНОВЧУК
	Юрій ЗІНОВЧУК
	Сергій ТЕЛЕУС